

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DIYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No. :23.08.2021-329
Karar Tarihi ve No. :23.08.2021-8568
Dosya No. :21.09.10

Toplantı Yeri
DIYARBAKIR

Diyarbakır İli, Hazro İlçesi, Gedikalan Mahallesi, Yerhisar Mezrasında bulunan, tapu kayıtlarında İncekavak Mahallesinde, mülkiyeti Kamu Orta Malına ait, mera vasıflı 345 no.lu parselde kayıtlı ve herhangi bir sit alanında kalmayan, I. Grup yapı olarak tescilli “Tercil Kalesi” nin tescilinin güncellenmesi ve korunma alanı sınırlarının belirlenmesine ilişkin; Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu’nun 18.12.2003 tarih ve 3314 sayılı tescil kararı, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu’nun 28.03.2012 tarih ve 399 sayılı grup belirleme kararı, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü’nün 13.08.2021 tarih ve 886479 sayılı uzman raporu okundu. Ekleri ve konuya ilişkin bilgi, belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Diyarbakır İli, Hazro İlçesi, Gedikalan Mahallesi, Yerhisar Mezrasında bulunan, tapu kayıtlarında İncekavak Mahallesinde, mülkiyeti Kamu Orta Malına ait, mera vasıflı 345 no.lu parselde kayıtlı ve herhangi bir sit alanında kalmayan, I. Grup yapı olarak tescilli “Tercil Kalesi” nin tescilinin, “Tercil Kalesi ve Camii” adıyla güncellenmesine, güncellenen tescil fişinin uygun olduğuna,

-2863 sayılı Kanununun 8. Maddesi gereğince, “Tercil Kalesi ve Camii” nin korunma alanı sınırlarının ekli koordinatlı krokide işaretlendiği şekilde belirlenmesine,

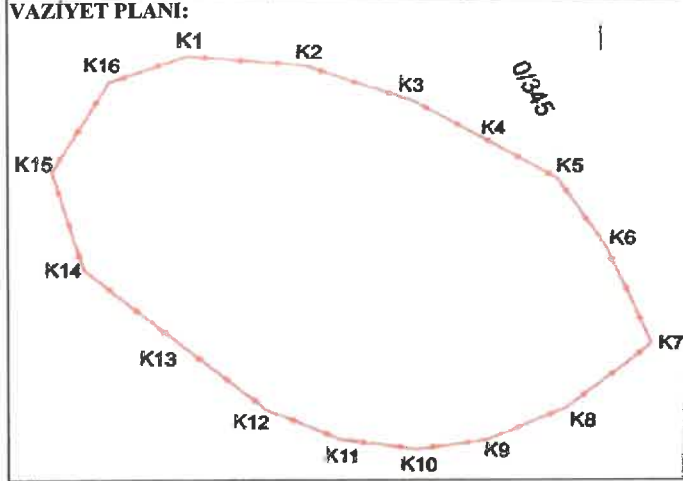
-13.03.2012 tarih ve 28232 Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik” gereği ilgili Tapu Müdürlüğünce, 345 no.lu parselin tapu kütüğü beyanlar hanesine, “Bir Kısmı I. (Birinci) Grup yapı olarak tescilli “Tercil Kalesi ve Camii” ve Korunma Alanıdır” şerhi bırakılmasına ve işlem sonucuna ilişkin bilgi, belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine,

-“Tercil Kalesi ve Camii” ve korunma alanı sınırları içerisinde yapılacak olan her türlü fiziki ve inşai (ifraz, tevhit, yeni parsel ihdası, imar uygulaması dahil) uygulama öncesinde Koruma Bölge Kurulundan izin alınması gerektiğine karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ (D.K.V.K.E)	ANIT	ENVANTER NO:		
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		HARİTA NO:		
İLİ: DİYARBAKIR	İLÇESİ: HAZRO	MAHALLE/KÖY: Gedikalan Mahallesi Yerhisar Mezrası	KORUMA DERECESİ	ANITSAL	1 2 3
SOKAK VE KAPI NO:	KADASTRO: PARSEL: 345 (İncekavak)		ÇEVRESEL	1 2 3	
ADI : TERCİL KALESİ VE CAMİİ	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI:		
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:	VAKFIYE:		

GENEL TANIM: Tercil Kalesi; Diyarbakır İli, Hazro İlçe merkezinin yaklaşık olarak 5 Km güneybatısında, Gedikalan mahallesi, Yerhisar mezrasında, tapu kayıtlarında İncekavak mahallesi 345 no.lu parselde yer almaktadır.

KORUNMUŞLUK DURUMU: ÇOK KÖTÜ	TAŞIYICI YAPI: ÇOK KÖTÜ	CEPHE DURUMU: ÇOK KÖTÜ	ÖRTÜ DURUMU: ÇOK KÖTÜ	İÇ YAPI DURUMU: ÇOK KÖTÜ	BEZEME DURUMU: -	RUTUBET DURUMU:-

GOZLEMLER:

BUGÜNKÜ SAHİBİ: Kamu Orta Mah **BAKIMINDAN SORUMLU OLAN:**

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANITIM: Tercil Kalesi: Emir Artuk'un kızı ile evlenen Zırkanlı Şeyh Hasan oğlu Seyid Hüseyin tarafından kurulan Tercil Beyliği'nin iki önemli kalesinden biridir. Tercil Kale yapısının kuzey ve doğu cephesini, oldukça dik bir yamaca oturmuş sarp kayalık alan oluşturmaktadır. Kale yapısına ulaşım güney cephede patika yollardan sağlanabilmektedir. Kalenin bulunduğu alanın Topoğrafik özellikleri nedeniyle, oldukça dik kayalıkların doğal savunma oluşturduğu kuzey cephesinde sur duvarı veya Burç/Kule izi tespit edilmemiştir. Kaleye ait üç adet Burç/Kule'nin ve Sur duvarının alana ulaşımın sağlanabildiği savunma bakımından yapılaşmaya ihtiyaç duyulan güneydoğu-kuzeybatı ekseninde yer aldığı tespit edilmiştir. Tercil kalesinde toplam kaç burç olduğu tespit edilememiştir. Alanda bulunan 3 adet Burç/Kulenin dıştan Kesme ve kaba yonu taş, içten moloz taş malzemeden yapıldığı tespit edilmiştir. Söz konusu Burçların tamamına yakını yıkılmış durumdadır. Alanda yapılan incelemelerde yerleşime ait yapı temel izleri tespit edilmiştir. Kale yapısının güney tarafında tamamına yakını yıkılmış olan yapı kalıntısı tespit edilmiştir. Yaklaşık 10x4 metre ölçülerinde kuzey-güney yönlü dikdörtgen planlı yapının tonoz örtülü olduğu görülmüştür. Yapı iç mekânının taş, toprak vb. ile dolmuş olması nedeniyle niteliği tespit edilmemiştir. Tercil Kalesinin güneybatı yamacına yakın yerde yaklaşık 3x5 ölçülerinde 2.5-3 metre derinliğinde kaçak kazı çukuru tespit edilmiştir. Yapılan kaçak kazıya ait toprak alanda bulunmaktadır. Kaçak kazı yapılan alanda Taşınır veya Taşınmaz Kültür Varlığı tespit edilmemiştir. **Tercil Kale Camii;** Kalenin güneydoğu tarafında yer almaktadır. Caminin Mihrap duvarı ana kayaya oturtulmuştur. Tercil Kalesinin bu bölümünde sur duvarı Caminin mihrap duvarının iki yanında devam etmektedir. Tercil Kale Camii doğu-batı yönlü dikdörtgen planlı, kaba yonu ve moloz taş malzemeden inşa edilmiştir. Caminin kuzey cephe duvarı ve üst örtüsü tamamen yıkılmıştır. Cami'nin güney cephe duvarında Mihrap ve iki yanında yuvarlak kemerli birer pencere yer almaktadır. Cami'nin batı duvarının tamamına yakını yıkıldığı, doğu duvarında yaklaşık 2 metre yüksekliğinde 1 metre genişliğindeki bölümün yıkılarak açıldığı tespit edilmiştir.

TEKNİK BİLGİLER:	ISITMA SİSTEMİ:	
	KANALİZASYON:	
	SU:	
	ELEKTRİK:	

ÖZGÜN KULLANIMI: KALE VE CAMİ

BUGÜNKÜ KULLANIMI: KALE VE CAMİ
(Kullanılmıyor)

ÖNERİLEN KULLANIMI: KALE VE CAMİ

HAZIRLAYANLAR:

Ahmet MIZRAK (Sanat tarihçi)

Hüseyin GÜLER (Arkeolog)

13.08.2021

KONTROL EDEN:

ASLİ GİBİDİR

ASLİ GİBİDİR
KARAR NO: 23.08.2021
KARAR TARİHİ: 23.08.2021

YAYIN DİZİNİ:

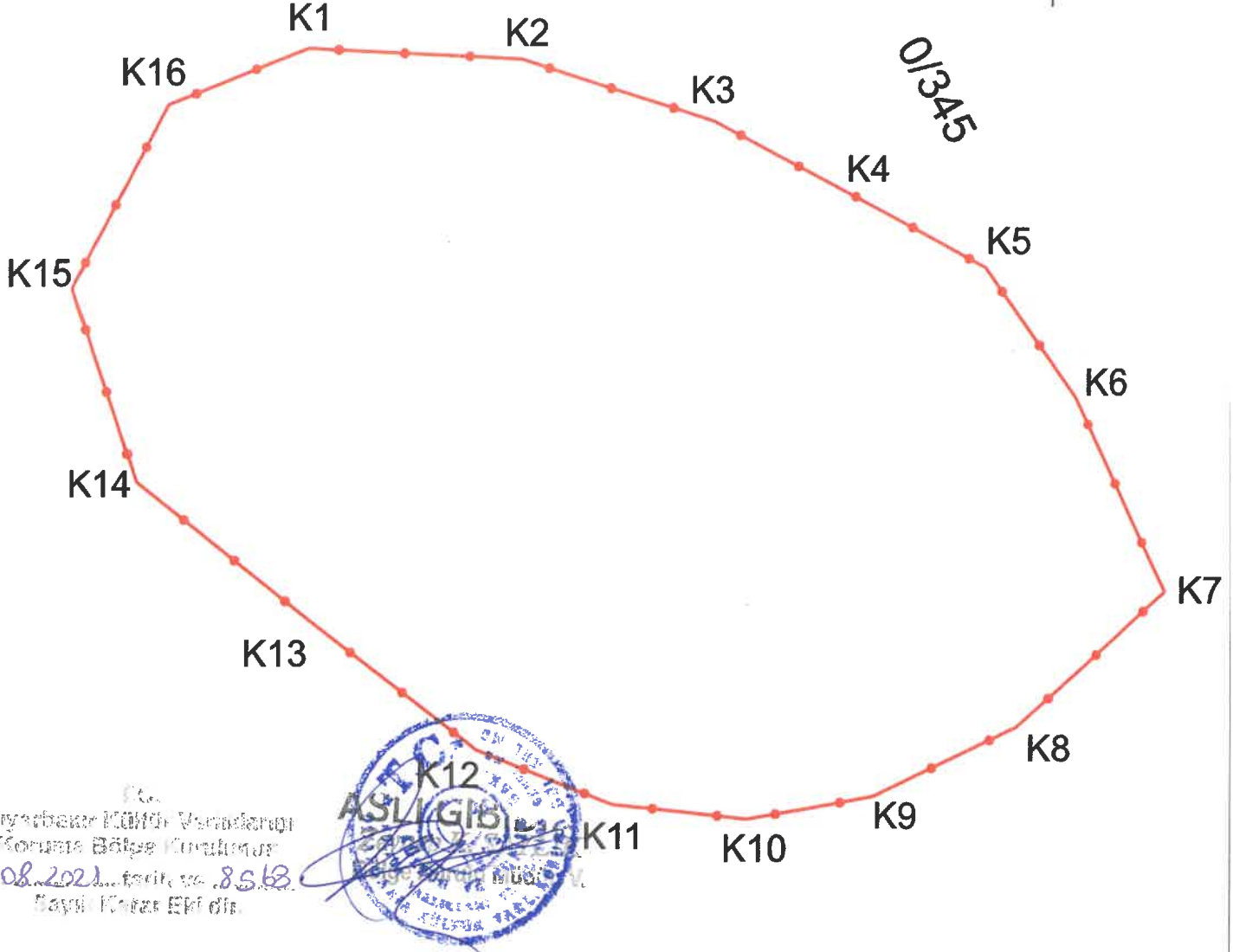
- 1- [Signature]
- 2- [Signature]
- 3- [Signature]
- 4- [Signature]

EKLER:	
RAPOR X	
FOTOĞRAF X	
HARİTA X	
KROKİ X	
KİTABE	
VAKFIYE	

TESCHİ KARAR NO:
KARAR TARİHİ:
23.08.2021
Sayılı Karar Ekidir

İli DİYARBAKIR
İlçesi HAZRO
Mahallesi GEDİKALAN MAH. YERHİSAR MEZRASI
Ada/Parsel TERCİL KALESİ VE CAMİİ KORUNMA ALANI
Tapu Mah. : İNCEKAVAK
Ada/Parsel : 0/345

Diyarbakır İKİM'nin Vardıkları
Koruma Bölge Kurulumu
23.08.2021 tarih ve 8513
Sayılı Karar Eki'dir.

ED50-6-39 KOOR.

Nokta No	Y	X
K1	651821.167	4235270.283
K2	651886.157	4235267.144
K3	651945.620	4235248.214
K4	651993.000	4235223.000
K5	652029.227	4235203.871
K6	652056.982	4235163.917
K7	652085.223	4235104.560
K8	652038.917	4235063.000
K9	651994.883	4235041.694
K10	651955.883	4235034.694
K11	651914.561	4235039.205
K12	651872.883	4235055.694
K13	651821.150	4235095.628
K14	651768.441	4235137.662
K15	651748.511	4235196.644
K16	651778.000	4235253.000

ED50-3-39 KOOR.

Nokta No	Y	X
K1	651881.920	4236965.069
K2	651946.936	4236961.929
K3	652006.423	4236942.991
K4	652053.822	4236917.767
K5	652090.063	4236898.630
K6	652117.829	4236858.660
K7	652146.081	4236799.280
K8	652099.757	4236757.703
K9	652055.706	4236736.389
K10	652016.690	4236729.386
K11	651975.351	4236733.899
K12	651933.657	4236750.395
K13	651881.902	4236790.344
K14	651829.172	4236832.395
K15	651809.235	4236891.401
K16	651838.736	4236947.779

ASLİ GİBİ
İmza

Mehmet ÖZKAYA
Harita Mühendisi